

Zaagbroek: wel wassen, niet naaien

Zaagbroeken, de meeste hoveniers en boomverzorgers zien er het nut wel van in. Maar er bestaan ook veel onduidelijkheden over het wassen, passen en repareren van deze broeken. De aanschaf van een goede broek is een hele opgave.

De hedendaagse zaagbroek is voorzien van een bescherm laag die bestaat uit zogenoemde HMTP-vezels, gemaakt van Dyneema, Kevlar of een mengsel daarvan. Die vezels zijn ontzettend lang, lopen zigzaggend door de broek en zitten in een hoes aan de binnenkant van de broek. De vezels vormen een grof geweven stof, vergelijkbaar met een net. Komt de zaagketting in aanraking met de broek dan trekken de bijtels de vezels uit de bescherm laag, waarna ze in het aandrijf wiel van de zaag opstropen en de machine vastloopt. Om een kettingzaag stil te krijgen, heb je veel en vooral heel veel lange vezels nodig. Om die reden liggen er meerdere vezellagen in de broek. Hoe meer lagen, des te beter de broek bestand is tegen hoge kettingsnelheden. In Europa is zaagkleding ingedeeld in klassen. Hoe hoger de klasse, hoe meer vezels en lagen en hoe hoger de kettingsnelheid die de broek aankan. Zo heeft een klasse-1-broek ongeveer zes lagen die de drager ervan beschermen tegen een zaagketting met een snelheid van 20 m/s. “In Europa moet zaagkleding aan de EN381-norm voldoen”, vertelt Lars Rodrigues,

productmanager PBM's bij Poel bosbouw-artikelen. “Deze norm is in het leven geroepen om zaagkleding met elkaar te vergelijken. Tijdens de keuring valt er een kettingzaag onder een hoek van 45 graden op een hoogte van 4 cm op de bescherm laag van de broek. Aan de hand van deze test worden de broeken ingedeeld in klassen. Probleem is dat de praktijk nogal afwijkt van de keuring. Een zaag komt bij nooit in een perfecte hoek, met een snelheid van precies 20 m/s, in het midden van de bescherm laag terecht. Een gekeurde zaagbroek is dus geen garantie voor volledige bescherming.” Hoveniers en boomverzorgers zoeken vaak een broek die past bij de kettingsnelheid van hun zaag. Maar de gemiddelde kettingzaag draait sneller dan 30 m/s. Voor die kettingsnelheid is er geen broek verkrijgbaar. Volgens de Arbo-wetgeving moet je minimaal een klasse-1 broek en schoenen gebruiken”, vertelt Rodrigues. Vroeger waren er ook klasse-0 broeken, maar deze broeken mogen niet meer gebruikt worden. “Uiteraard kun je ook kiezen voor een klasse-2 of klasse-3-broek, maar deze broeken kunnen dusdanig oncomfortabel zitten dat dit afleidt van het

Op het label aan de binnenkant van de broek staat alle informatie over het materiaal. Op het label staan ook de wasvoorschriften.

Een duurdere broek is comfortabeler en duurzamer. Zo zitten er aan de achterkant ritsen voor ventilatie.

Model A is de meest verkochte zaagbroek in Nederland. Dit model beschermt de voorkant én een deel van de zijkant van je benen.

werk, het concentratievermogen vermindert en zorgt voor hittestuwing waarbij het lichaam de warmte niet kwijt kan. De broek biedt dus meer veiligheid, maar tegelijkertijd creëert de broek nieuwe risico's. Daarom adviseren wij bijna altijd om voor de middenweg te kiezen en dan kom je uit bij een klasse-1-broek", zegt Rodrigues. Naast de klassen zijn er nog verschillende beschermingsmodellen leverbaar: A, B en C. Bij model A bedekt de bescherm laag de gehele voorzijde van de benen. Verder loopt de laag 5 cm door over de buitenzijde van het linkerbeen en 5 cm over de binnenzijde van het rechterbeen. Dat is omdat je tijdens het zagen altijd links van de zaag staat. Bij model B zit er ook 5 cm extra bescherming aan de binnenkant van het linkerbeen. Bij een model C-broek zit er rond beide benen volledige bescherming. In onder andere Groot-Brittannië is de model C-broek verplicht. Een nadeel van dit model is dat die erg warm is en minder bewegingsvrijheid bied. In Nederland wordt bijna uitsluitend model A geadviseerd en verkocht.

Niet te los en te kort

Als je een zaagbroek aanschaft, pas hem dan goed. De broek moet comfortabel zitten, maar de broekspijpen mogen niet te ruim zijn. Want zodra de zaag de broek raakt, mag de broek niet om je benen heen draaien. Verder moeten de pijpen deels over je schoenen vallen. Zo voorkom je dat je enkels of scheenbenen deels blootliggen als je bukt of door je knieën gaat. De prijsverschillen zijn groot. Er zijn broeken

van 70 euro, maar ook van ruim 400 euro. "Beide broeken bieden evenveel bescherming, daarvoor zijn ze immers ingedeeld in klassen", legt Rodrigues uit. "Het comfort en de duurzaamheid maken het verschil. Een duurdere broek heeft een betere pasvorm en is vaak voorzien van rekkende stof, luchtkanalen en ritsen voor ventilatie. Een bescherm laag op de buitenstof vermindert de slijtage als je vaak op je knieën zit."

Was jouw zaagbroek wekelijks

Is je broek beschadigd, gooi hem dan weg. Zelfs als er slechts een vezellaag is beschadigd, biedt de broek onvoldoende bescherming. Is alleen de buitenstof beschadigd, dan kun je dat herstellen zolang je maar niet door de bescherm laag heen naait. Doe je dit wel, dan bind je de vezels samen en kunnen de vezels in geval van nood niet uit de inleg worden getrokken. Een te lange broek moet je niet (laten) inkorten. Elke aanpassing aan de bescherm laag kan de werking nadelig beïnvloeden.

Vroeger hadden de zaagbroeken een katoenen inleg. Als je deze broeken te vaak in de was deed, dan werd het materiaal zwak. Na ongeveer twintig keer wassen, was het materiaal dusdanig vergaan dat het nauwelijks bescherming meer bood. Bij de zaagbroeken met de HMTP-vezel, moet je de broek juist wél wassen. Door vuil, olie, vocht en modder gaan de vezels in de broek verkleven en vormen daarvoor een massief pakket. Gevolg is dat je de vezels eenvoudig kunt doorsnijden. Het advies is dan ook om je zaagbroek het liefste wekelijks te wassen, vooral na dagen met slechte weersomstandigheden.

Niet in de droger

Was de broek niet op een hogere temperatuur dan 40 graden Celsius. Boven 65 graden Celsius vervormt de vezel namelijk. Laat de wasmachine niet centrifugeren en gooi de broek ook niet in de droger. Door de draaiende beweging kunnen de vezels zich namelijk verplaatsen in de hoes, waardoor je ophopingen in de bescherm laag krijgt. Dit is niet comfortabel en onveilig. Alle details over het wassen en drogen staat op het label in de broek of in de bijgeleverde gebruiksaanwijzing. ■

KLASSEN – EN-381-5

Klasse 1	20 m/s
Klasse 2	24 m/s
Klasse 3	28 m/s

